

Frågor och svar om ETS 1-verksamhetsutövares rapportering av information enligt bilaga Xa MRR

I dokumentet har vi sammanställt de vanligaste frågorna som ställdes under Naturvårdsverkets webinarium om ETS 1-verksamhetsutövares rapportering av information enligt bilaga Xa i övervaknings- och rapporteringsförordningen (MRR), som hölls den 6 mars 2025. För svar på mer specifika frågor rörande er verksamhet är ni välkomna att kontakta Naturvårdsverket via euets@naturvardsverket.se

1. Allmänt

Fråga: Vad är syftet med rapportering enligt bilaga Xa?

Syftet med rapporteringen är att undvika att utsläpp från bränslen dubbelräknas och får kostnader inom både ETS 1 och ETS 2. Genom att ETS 1-verksamhetsutövare rapporterar information om sina bränsleleverantörer och bränslemängder som förbränts i ETS 1-anläggningen, ska ETS 2-verksamhetsutövare sedan kunna borträkna dessa mängder från sina utsläppsrapporter. På så sätt kan dubbel rapportering av utsläpp från samma bränsle undvikas och i förlängningen att utsläppsrätter överlämnas och betalas för i både ETS 1 och ETS 2.

2. Allmänt om mallen för bilagan

Fråga: Var hittar jag den nya mallen för bilagan?

Den nya mallen finns i vårt Referensbibliotek under ”Utsläppsrapportering” på Naturvårdsverkets webbsida, se denna länk:
<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/utslappshandel/referensbibliotek/>

Fråga: Var lämnar man in bilagan?

Ni laddar upp den ifyllda mallen som bilaga till er utsläppsrapport i EU ETS Reporting Tool (ERT).

Fråga: Om man redan har lämnat in utsläppsrapporten tillsammans med den "gamla" mallen av bilagan i ERT. Behöver vi då göra om inlämningen till ERT eller är det ok att man använder den gamla mallen denna gång?

Ni behöver inte skicka in informationen på nytt om ni redan har skickat in den med den gamla mallen av bilagan.

Fråga: Måste man använda mallen eller kan man rapportera i egen mall om man har med all information?

Vi ser gärna att ni använder mallen som vi tillhandahåller så att beräkningarna av bränslemängderna blir korrekta.

Fråga: Hur vet ni om man lämnat information gällande hela 2024 eller bara sedan den 1 juli 2024? Det verkar inte finnas något sätt att skriva vilken period man rapporterar.

Ange gärna vilket tidsintervall rapporten avser som en kommentar i utsläppsrapporten i ERT. Då rapporteringen i detta fall till stor del syftar till att få till statistik och inte innebär några kostnader blir det mindre konsekvenser av denna oklarhet detta år. Följande års rapportering ska gälla helår för alla aktörer.

Fråga: Vi omfattas inte av ETS 2. Behöver vi lämna in denna bilaga ändå?

Ja. Informationen enligt bilaga Xa MRR ska bara lämnas in av verksamhetsutövare som ingår i ETS 1.

Fråga: Ska kontrollören verifiera bilagan först eller ska man skicka in den till er direkt?

För årets utsläppsrapportering krävs inte verifiering av informationen enligt bilaga Xa. Kontrollören behöver bara kolla att Excelmallen finns med som bilaga till utsläppsrapporten innan den skickas in i ERT.

3. Rapportering för anläggningar med eget skatteupplag

Fråga: Vad innebär skatteupplag?

Med skatteupplag avses godkända skatteupplag som bedrivs av en upplagshavare som godkänts av Skatteverket enligt 4 kap. 3 § lagen (1994:1776) om skatt på energi. Det innebär att man fått tillstånd att i ett skatteupplag lagra varor som är belagda med punktskatt.

Fråga: Om vi har eget skatteupplag, blir vi då vår egen leverantör?

Ja. Ni blir egen leverantör för de bränslen som ingår i skatteupplaget.

Fråga: Om vi betalar punktskatt. Blir vi då vår egen leverantör?

Ja. Om er organisation är den skattskyldiga aktören för bränslet, det vill säga är den aktör som deklarerar/betalar punktskatt för bränslet som ni förbränner i er anläggning, ska ni ange er själva som bränsleleverantör i mallen.

Fråga: Om rapporteringspliktig inom EU ETS är ett eget skatteobjekt och / eller lagerhållare, hur gör man då med att rapportera ETS 2-leverantör?

Om ni är skattskyldig för det bränsle som förbränns inom verksamheten så ska ni ange er själva som bränsleleverantör i mallen.

Fråga: Vi ingår i både ETS 1 och ETS 2. Vi köper in allt vårt bränsle in i vårt skatteupplag och för det över skattepunkten när vi förbränner det i vår anläggning. Hur ska vi rapportera detta i bilaga Xa?

Eftersom ni själva är ETS 2-verksamhetsutövare så blir bilaga Xa-rapporteringen lite speciell. Ni rapporterar er själva som bränsleleverantör i bilaga Xa. Ni rapporterar allt bränsle som ni förbränt i er anläggning som "inköpt mängd" och sätter noll på export och lager. Enligt mallen så blir det då som att ni "köper" mängden bränsle av er själva när ni förbränner den.

4. Rapportering i fall av flera anläggningar

Fråga: Vi har flera stationära anläggningar med oljelager för resp. anläggning. Skall vi redovisa en rapport per anläggning eller kan vi slå ihop alla anläggningar till en rapportering?

Ni ska rapportera inköpt bränsle per anläggning. Om ni köper in bränsle på bolagsnivå och som sedan fördelas mellan era anläggningar, ska ni för respektive anläggning rapportera den mängd bränsle som gått till den verksamheten.

Fråga: Vid flytt av bränsle mellan anläggningar, men som används inom samma verksamhetsutövare. Ska det räknas som export? Vad gäller tillståndsmässigt vid interna flyttar mellan olika skattelager?

Varje anläggning rapporterar sitt bränsle i ETS 1. Precis som verksamhetsutövare inom ETS 1 rapporterar bränslet per anläggning, ska även inköpt och förbränd bränslemängd rapporteras per anläggning.

Så länge bränslet är kvar i skattefritt lager ska det inte rapporteras. I samband med att det tas ut från skattelager ska punktskatt erläggas och bränslet anses vara satt på marknaden.

Fråga: Om man flyttat bränsle från en egen icke ETS 1-anläggning till en egen ETS 1-anläggning - hur gör vi då, vem är leverantör? Vi köpte ursprungligen bränslet före 2024.

Om anläggningarna tillhör samma bolag ska ni i sådant fall gå upp en nivå i leverantörskedjan och i mallen ange den aktör som ert bolag har köpt bränslet av som er ETS 1-anläggnings direkta bränsleleverantör. ETS 2-verksamhetsutövaren kan antingen vara er direkta leverantör eller en aktör som levererar bränslet till er direkta leverantör i ett tidigare led.

För bränsle som köpts in före 2024 behöver ni inte hänvisa till någon specifik leverantör eftersom lagkravet inträdde först under 2024.

5. Information om bränsleleverantör

Fråga: Har ni utfärdat några unika tillståndsnummer inom ETS 2 än?

Naturvårdsverket avser att börja utfärda tillstånd inom ETS 2 under kommande veckor. Ni behöver därför inte invänta dessa för er bränsleleverantör, utan kan lämna detta fält tomt i årets rapportering.

Fråga: Är det företaget som fakturerar som ska anges som bränsleleverantör?

I mallen ska ni ange er direkta leverantör, vilket är den aktör som ni köper bränslet från. Ni har även möjlighet att ange er direkta leverantörs bränsleleverantör, i de fall som er direkta leverantör inte är verksamhetsutövare inom ETS 2.

Fråga: Skall vi lägga till bränsleleverantörer till reservaggregat på anläggningen till bilaga Xa? Skall vi lägga till bränsleleverantörer till truckar på anläggningen?

Alla era bränsleleverantörer som levererar bränslen som ni har med i er övervakningsplan ska med i bilaga Xa. Det vill säga alla bränsleströmmar som övervakas och rapporteras inom ETS 1. Om ni har ett bränsle som uteslutande går till arbetsfordon och inte ingår i er övervakningsplan, då behöver ni inte rapportera det i bilaga Xa.

Exempelvis, ett bolag köper in två bränslen från en bränsleleverantör. Det ena bränslet, diesel, används i reservaggregat på anläggningen och arbetsfordon på anläggningen. Det är endast förbrukningen i reservaggregat som rapporteras i utsläppsrapporten men bolaget ska rapportera allt inköpt diesel under bilaga Xa. Mängden diesel som används i arbetsfordon rapporteras under export i bilaga Xa-rapporteringen. Det andra bränslet, bensin, används uteslutande i arbetsfordon och finns inte med i utsläppsrapporten för anläggningen. Bolaget behöver inte rapportera bensinen i bilaga Xa-rapporteringen.

Fråga: Om man vet vem som är leverantör (ETS2-aktör och skatteupplag) till den direkta leverantören man köper från och anger det, vems adress ska man ange då i det ljusgula fältet?

I dessa fall ska ni ange adressen till leverantören som ingår i ETS 2 och som levererar bränsle till er direkta leverantör.

Fråga: Kommer man behöva redovisa mängderna i lager per leverantör 2025?

Nej, i mallen anges mängder i lager per bränsle.

Fråga: Är "ETS 2 fuel supplier" alltid samma som "direct fuel supplier", eller kan det vara olika?

ETS 2-bränsleleverantören och er direkta bränsleleverantör är inte nödvändigtvis samma aktör. Detta beror på om er direkta leverantör ingår i ETS 2 eller om den enbart är en mellanhand. ETS 2-bränsleleverantören kan i så fall vara den aktör som levererar bränslet till er direkta bränsleleverantör.

Fråga: Så vi behöver ta reda på vår leverantörs leverantörer?

Detta är inget krav i årets rapportering. Ni behöver bara ange detta om er direkta leverantör inte ingår i ETS 2 och om ni har informationen om er direkta leverantörs bränsleleverantörer tillgänglig.

Fråga: Ska vi hålla reda på om våra bränsleleverantörer omfattas av ETS 2?

Det finns inget lagkrav att ni håller reda på om era bränsleleverantör omfattas av ETS 2, däremot ligger det i båda parter intresse att denna rapportering fungerar för att undvika dubbelräkning av utsläpp och dubbelöverlämning av utsläppsätter.

Fråga: Om leverantören köper in från två olika ETS 2-verksamhetsutövare, vad gör man då?

Finns det flera leverantörer av samma bränsletyp som är verksamhetsutövare inom ETS 2 bör dessa anges på flera rader i mallen.

Fråga: Jag har fått besked från Naturvårdsverket att om ETS 1-verksamhetsutövare köper bränsle från en leverantör som inte är ETS 2-verksamhetsutövare, så behöver ETS 1-verksamhetsutövaren inte ange uppströms leverantörer om dessa inte är kända. Detta för att bränslet passerat skattepunkten tidigare i leverantörskedjan. Hur ska då rapporterad data i bilaga Xa kunna ge möjlighet för ETS 2-verksamhetsutövaren att dra av bränsle som använts i ETS 1, om det är syftet?

Om så är fallet kan ETS 2-verksamhetsutövaren inte dra av bränslet i sin utsläppsrapportering vilket kan resultera i dubbelrapportering. Enligt utsläppshandelsdirektivets artikel 30f.5 ska medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder för att begränsa risken för dubbelräkning av utsläpp. Rapportering i bilaga Xa kan ses som en EU-harmoniserad sådan (första) åtgärd. För utsläpp där dubbelräkning inte har gått att undvika ska kommissionen från 2028 justera utsläppstaket i ETS 2 enligt artikel 30c.3. Det bör kunna finnas intresse från både användaren och leverantörerna att undvika att bränslet påförs dubbla CO₂-kostnader. I nuläget ställs det däremot inget krav på att ta reda på vilken aktör som fört bränslet över skattepunkten om det inte är den direkta leverantören.

Fråga: Kommer det även framöver vara möjligt att utelämna uppströms ETS 2-verksamhetsutövare om man inte känner till den? Annars kan ETS 1-verksamhetsutövaren behöva avtala med sina leverantörer om att få tillgång till de uppgifterna.

Det kommer även i framtiden att vara möjligt att utelämna informationen om ETS 2-verksamhetsutövaren. Det står endast i lagstiftningen att denna information ska lämnas ifall det är möjligt. Men det ligger ju i allas bästa intresse att informationen om bränsleleverantörer som är tillståndspliktiga inom ETS 2 framkommer i bilaga Xa för att förhindra dubbla koldioxidavgifter.

6. Bränslen som ska rapporteras i bilagan

Fråga: Vilka bränslen omfattas av rapporteringen?

Enligt bilaga Xa MRR ska ni rapportera för varje inköpt bränsle enligt definitionen i artikel 3af i direktiv 2003/87/EG (utsläppshandelsdirektivet). Enligt artikel 3af i utsläppshandelsdirektivet omfattas energiprodukter enligt 1 kap. 3§ i lag (1994:1776) om skatt på energi och produkter som anges i 2 kap. 4 § i samma lag.

Mer specifikt gäller det följande:

- (o)blyad bensen, gasolja, flygbränsle, gasol, naturgas, tung olja, kol och koks;
- samt produkter avsedda att förbrukas, säljas eller användas som motorbränsle eller för uppvärmning om produkten innehåller annat kolväte än torv;
- samt produkter avsedda att förbrukas, säljas eller användas som tillsats till motorbränsle eller som medel för att öka motorbränslets volym.

Observera att ni endast ska rapportera de bränslen som används till förbränning, och inte som råvara.

Fråga: Ingår biobränslen i rapporteringen?

Biobränslen ingår om de är skattepliktiga energiprodukter enligt lag (1994:1776) om skatt på energi (LSE). Även biobränslen som idag medges skattebefrielse enligt 6 a kap. 2 b § LSE ska ingå i rapporteringen.

Exempel på biobränslen som omfattas:

- Biogas
- Biogasol
- Bioolja
- HVO / HVO100
- RME

Fråga: Vilka bränslen omfattas inte av rapporteringen?

Exempel på förbränning av bränslen som inte omfattas:

- Torv
- Avfall som används som bränsle
- Fast biomassa (träbaserad biomassa, skogsrestprodukter, returträflis (RT-flis) m.m.)
- Träkol
- Råtallolja

Fråga: Vi köper in en del HVO100, ska det rapporteras in här? Det är ju en "light fuel oil/diesel" men räknas som biogen.

HVO100 ingår i ETS 2 och ska därför rapporteras här.

Fråga: Vi använder koks som råvara, inte som bränsle. Ska den rapporteras här?

Nej. Ni ska endast rapportera bränsleprodukter som använts till förbränning inom er verksamhet. Insatsmaterial/råvara omfattas inte.

Fråga: Förtydliga vad som gäller för gasoltuber som vi använder som startgas till våra EO1 anläggningar

Det finns ett undantag i ETS 2 för gasol och andra bränsleprodukter som tillhandahålls i förpackningar om högst en liter, enligt 2 kap. 11 § i lagen (1994:1776) om skatt på energi. Gasol som säljs i större tuber eller via lastbil omfattas och ska rapporteras

Fråga: Ska man namnge bränslena i bilaga Xa på samma sätt som i övervakningsplanen och utsläppsrapporten i ERT?

Ja.

Fråga: Drivmedel omfattas inte av vår övervakningsplan, så dessa bränslen ska väl inte ingå i rapporteringen?

Om ett bränsle inte omfattas av er övervakningsplan ska det inte heller inkluderas i rapportering. Inköpt bränsle som endast används som drivmedel, och inte förbränns i er anläggning, ska alltså inte ingå i rapporteringen.

Fråga: Hur ska vi rapportera om vi köper in diesel som både förbränns i vår anläggning och används som drivmedel i fordon på anläggningen?

Om en del av det bränsle som förbränns i er anläggning även används som drivmedel till fordon på er anläggning så ska den mängd som används utanför er ETS 1-verksamhet noteras under "export" i mallen.

Fråga: Det är väl bara bränsle som vi använt inom ETS 1 som ska rapporteras (det vi använt för t ex transporter ska ju inte dras av från bränsleleverantören som omfattas av ETS 2)?

Ni ska rapportera för varje inköpt bränsle till er ETS 1-verksamhet som ingår i er övervakningsplan. För dessa bränslen ska ni i bilagan sedan rapportera:

- bränsle som använts i ETS 1-anläggningen under rapporteringsåret
- bränsle i lager
- bränsle som exporterats eller använts för icke ETS 1-ändamål (t.ex. fordon på anläggningen).

Syftet med att ni inte bara ska rapportera den del av det inköpta bränslet som förbränns i er anläggning är för att bränsleleverantören (ETS 2-verksamhetsutövaren) ska kunna bedöma vilka levererade bränslen och vilka mängder som förbränts i en ETS 1-verksamhet under rapporteringsperioden, och vilka mängder som exempelvis exporterats till tredje part eller använts i fordon på anläggningen (dvs en ETS 2-sektor).

Fråga: Ska diesel för fordon som används på verksamhetsområdet men är exkluderat från övervakningsplanen för anläggningen inte rapporteras i bilaga Xa? Inte ens för att noteras som "export"?

Ni ska bara rapportera bränsle som finns med i er övervakningsplan och utsläppsrapport. Diesel som uteslutande används i fordon på området ska inte rapporteras i bilaga Xa. Om ni köper in diesel som används både i arbetsfordon och som bränsle i er anläggning så ska ni rapportera all inköpt diesel, inklusive den mängd som används i arbetsfordon. Den mängden som används i arbetsfordon ska då noteras under export.

7. Förbrukade och lagrade bränslemängder

Fråga: Om man inte har köpt in bränsle under 2024, men förbrukat, ska man inte fylla i då?

Om ni inte har köpt in bränsle under 2024 behöver ni inte lämna in information enligt bilaga Xa i årets utsläppsrapportering.

Fråga: Ska man bara ta med inköp och konsumtion till de av våra anläggningar som ingår i ETS 1?

Korrekt. Det är bara i dessa fall det finns risk för dubbelräkning av utsläpp.

Fråga: Hur fungerar det då enligt FIFO om man har en omsättningstid på ca 30 år på bränslet?

Detta hanteras på samma sätt som annat bränsle. Man anger mängd vid början av året och användning enligt mallen.

Det går bara för ETS 2-verksamhetsutövaren att dra av utsläpp från bränslen som förbrukats samma år som det levererats eller året efter. Bränsle som köpts för 30 år sedan när det förbrukats kan man inte dra av utsläppen för.

Fråga: Vi har en blandning av bränslen i våra tankar (diesel och HVO). Vi rapporterar alla utsläpp som fossila enligt FIFO-metoden. Ska vi rapportera förbrukning av bränslen som fossila även för den HVO som köpts in under 2024?

Om ni har blandat bränsle i tankarna vet ni förhoppningsvis hur mycket ni fyllt på av respektive bränsle. Ni kan då beräkna förbrukning av respektive bränsle som en massbalans, dvs ni beräknar användning av respektive bränsle som går åt som dess andel utifrån mängd i tanken.